

Metodické listy pro doprovod dítěte

Vážení dospěláci,

držíte v rukou metodické listy k práci s pracovním sešitem pro návštěvu archeoskanzenu Modrá. Pracovní sešit je dětským průvodcem po areálu, určený pro věkovou hranici od 7 do 11 let. Pomocí otázek se děti seznamují s životními podmínkami tehdejší doby. Metodické listy Vám pomohou zkontrolovat odpovědi na otázky kladené v pracovních sešitech.

Co naleznete v metodických listech:

- popis areálu Archeoskanzenu Modrá
- otázky a správné odpovědi z pracovního sešitu (tučně zvýrazněné)
- slova pod hvězdičkou s uvedením místa, kde se nachází v pracovním sešitě
- námět pro závěrečné zhodnocení pracovních sešitů.

Symbyly v pracovním sešitě:

- pomáhá k určení správného směru postupu
- podává doplňující informace o archeoskanzenu a období Velké Moravy

Příloha:

- plánek celého areálu s podrobným popisem jednotlivých staveb Archeoskanzenu Modrá si lze vyzvednout v pokladně.

Věříme, že Vám i vašim dětem se u nás bude líbit a všichni spolu strávíte příjemný čas.

Váš personál Archeoskanzenu Modrá

Stanoviště „Věže s bránou“

Vyjděte na **dvojvěží** nad vstupní bránou a popište si celý areál. V pracovním sešitě jsou pouze vyznačena jednotlivá stanoviště (viz. popis areálu).

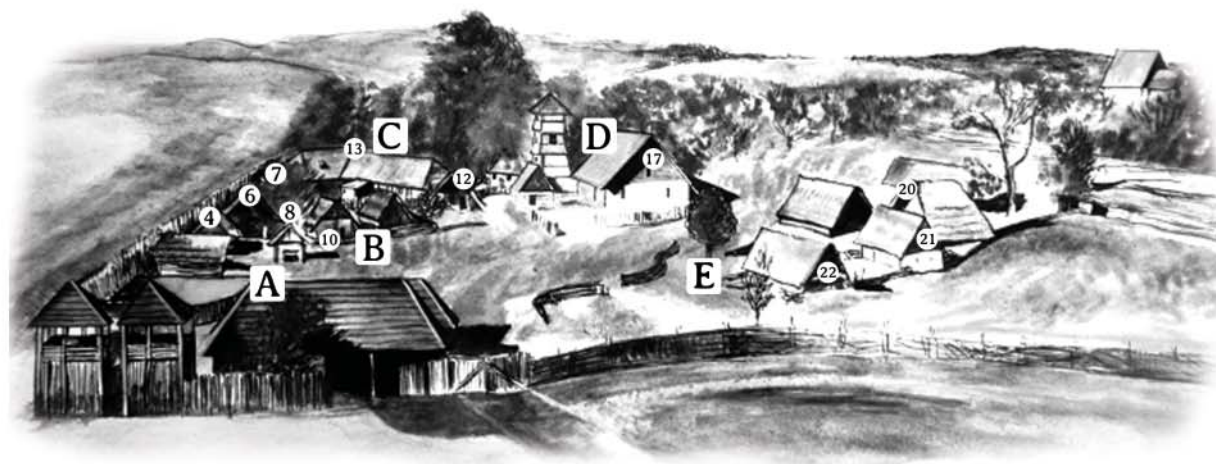
Popis areálu: *

Plocha areálu Archeoskanzenu Modrá se dělí na odlišné celky.

První představuje **opevnění s hradbou a strážními věžemi** (*zde stojíte*). Poté následuje **sídlíštně-hospodářský areál** (*stanoviště A + B*), který představuje repliky vesnických zemnic a domů městského typu. Následuje **areál písemnictví** (*stanoviště C*), je to dlouhá dřevěná budova za strážní věží. **Mocenský areál** (*stanoviště D*), tvoří kamenný palác a naproti se nachází **řemeslný areál** (*stanoviště E*). Mimo areál se nalézá ještě **kostel sv. Jana**.

Mapka:

V pracovním sešitě je plánec označen pouze stanovišti **A)** až **E)**. Více informací, včetně přesného popisu staveb podle archeologických nálezů, naleznete v propagačním letáku v pokladně.

- A** Obydlí prostých obyvatel – č. 4 (rybárna), č. 6 (obydlí s přístavkem), č. 8 (zásobní jáma).
- B** Obydlí obyvatel hradišť – č. 7 (klet), č. 10 a (obydlí), č. 12 (pekárna).
- C** Obydlí biskupa a škola písma – č. 13 (velká obytná stavba ze dřeva).
- D** Palác knížete – č. 17 (velká obytná stavba z kamene).
- E** Dílny řemeslníků – č. 20 (dílna klenotníka), č. 21 (kovárna), č. 22 (hrnčírna).

* Najdete v pracovním sešitě: str. 1

Hradiště - osada, kde žili lidé

Biskup - hlavní kněz, který šířil křesťanství a působil v kostele

Stanoviště: A)* Sídlištně-hospodářský areál

(obydlí prostých obyvatel – u studny)

Správné odpovědi:

1A

Ve kterém obydlí podle tebe bydlel rybář? Napiš jeho číslo.
Nemůžeš ho najít? Podívej se, kde je jezírko a síť na ryby.

Řešení: č. 4. (malé jezírko před stavením a rybářská síť u vchodu)

2A

Zakroužkuj věci, které vidíš v obydlí číslo 6.

Řešení: stolička, štít vojáka, nádoba

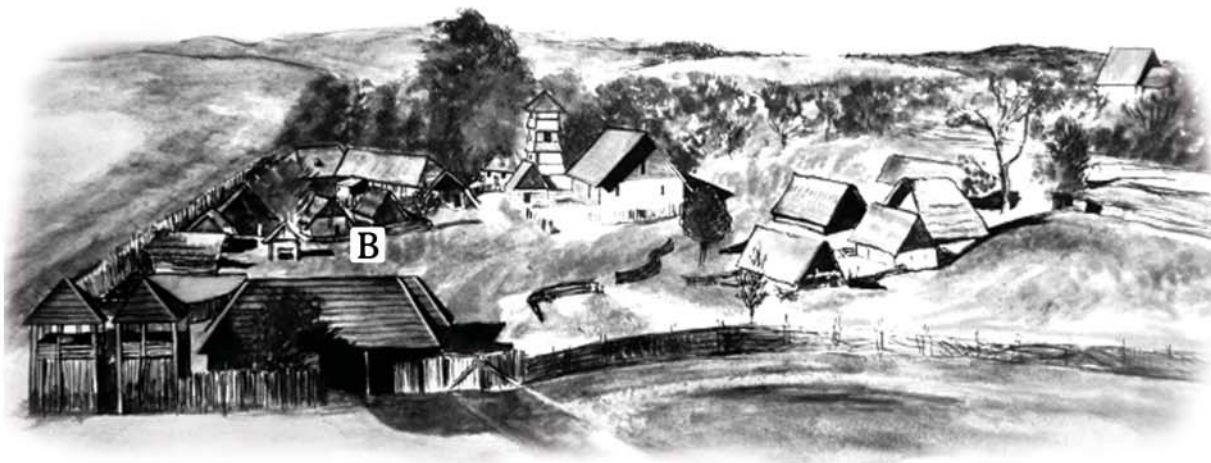
3A

Na co podle tebe ta jáma byla? Vyber odpověď.

Řešení: a) pro obilí

* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště A)

Zemnice - obyčejné obydlí (vykopaná jáma a na ní je střecha z rákosu)

Stanoviště: B)* Sídliště-hospodářský areál

(obydlí obyvatel hradišť – u plotu z větví)

Správné odpovědi:

1B

Najdi stavení na „kuřích nožkách“. Nakresli, co se v něm mohlo skladovat.

Řešení: *stavení na kůlech č. 7 (seno, nářadí a potraviny)*

2B

Dokresli obrázek přední strany obydlí číslo 10.

3B

Rozhlédni se v pekárně. Zakroužkuj, co vidíš uvnitř pekárny.

Řešení: *pekárna č. 12 (lopata na těsto, pec)*

Ke stanovišti C) půjdete kolem strážní věže.

Dítě se na věž může podívat za asistence dospělé osoby!

Stanoviště: C)* Areál písemnictví

(obydlí biskupa a škola písma – velký dům ze dřeva)

Správné odpovědi:

1C

Ve které místnosti bydlel hlavní kněz? Napiš, jaká ta místnost je.

Řešení: podlaha z dřevěných prken, malý krb a omazané stěny hlínou

2C

Najdi chodbu a objevíš místnosti žáků. Spočítej je.

Řešení: 4 větší a 5 menších místností (žáci byli mladí muži, kteří se učili na kněze)

3C

Napiš první písmenka tvého jména a příjmení v hlaholici.

Řešení: latinka a hlaholice je pod otázkou

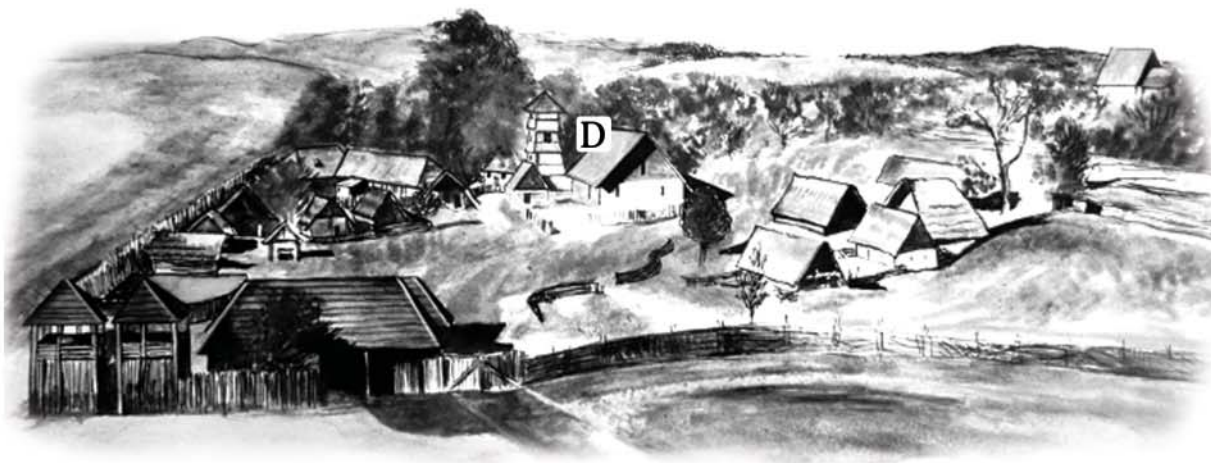
* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště C)

Biskup - hlavní kněz, který šířil křesťanství a působil v kostele

Stilus - pisátko, kterým se ryla písmenka do voskové tabulky

Vosková tabulka - pomůcka pro psaní, do které se ryla písmenka

Hlaholice - písmo, kterým se psalo na Velké Moravě

Stanoviště: D)* Mocenský areál

(palác knížete – velký dům z kamene)

Správné odpovědi:

1D

Prozkoumej kameny ve stěně paláce a označ správnou odpověď.

Řešení: b) kameny nejsou stejné velikosti

2D

Podle nápovědy doplň, co mají palác a dnešní domy společné.

Řešení: na zemi je (**maltová**) podlaha – litá maltová podlaha
v okně je (**sklo**) – dováželi kupci po obchodních stezkách
na omítce stěny je (**malba**) – použití přírodních barev

3D

Zakroužkuj, která postava měla svůj domov v paláci.

Řešení: kníže

* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště D)

Kníže - vládce, který vládl svým poddaným

Šindel - tenká deska ze dřeva, která se dávala na střechu

Šperk - ozdoba pro ženy a muže (náušnice, prsten, ozdobný knoflík)

Pálená krytina - hliněná deska, kterou oheň v peci zpevnil
a potom se dávala se na střechu

Stanoviště: E)* Řemeslný areál

(dílňy řemeslníků – u stromu za plotem z větví)

Správné odpovědi:

1E

Podívej se do dílny hrnčíře číslo 22. Potom oprav chyby v textu.

Řešení: *Hrnčír si vytvořil nádobu z hlíny a vložil do vypalovací pece.*

2E

Spoj čarou čísla. Kde je nástroj v kovárně položený?

Řešení: *kladivo*

3E

Nahlédni do dílny číslo 20. Klenotník tady vyráběl šperky.

Podtrhni správnou odpověď.

Řešení: *Klenotník v dílně pracoval / Klenotník v dílně bydlel*

Pracoval zde jeden klenotník / Pracovalo zde více klenotníků

V dílně jsou čtyři pece / V dílně jsou dvě pece

* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště E)

Šperk - ozdoba pro ženy a muže (náušnice, prsten, ozdobný knoflík)

Klenotník - řemeslník, který vyráběl šperky a ozdobné předměty

Můžete si spolu s dítětem povídat o:

- ▶ O písemném záznamu, co se mu nejvíce líbilo?
Nechte dítě, ať zdůvodní svou volbu.
- ▶ Jak se mu hlaholice zdála těžká?
Zde můžete vést rozhovor o podobě písma v tehdejší době a dnes.
- ▶ Jestli by chtělo žít v tehdejší době a proč?
Dítě by Vám mělo odpovědět, proč by chtělo/nechtělo žít v době Velké Moravy.
- ▶ V čem vidí rozdíl života v tehdejší době a dnes.
Popovídejte si o tom, jak se tehdy lidem žilo a v jakých podmínkách žijeme dnes.
- ▶ Co nového se dozvěděl v pracovním sešitě?
Nechte dítě, ať sdělí veškeré nové vědomosti, které pomocí pracovního sešitu získalo.

Pro domácí aktivity můžete s dítětem:

- ▶ Pořídit si společnou fotografii místa, které si dítě vybere a na památku ji později může vlepit na určené místo v pracovním sešitě.
- ▶ Po návratu si může dítě namalovat obrázek.
- ▶ Můžete znovu dítě vybídnout, ať si zopakuje písmo hlaholici a společně připsat k počátečnímu písmenu v hlaholici celé jméno nebo příjmení.

Bonus:

- ▶ Za úspěšné vyplnění pracovního sešitu obdrží dítě **pamětní list**, který potvrzuje, že se po vyplnění pracovního sešitu stalo odborníkem na Archeoskanzen Modrá. Do volného pole si dítě může napsat své jméno.

Váš personál Archeoskanzenu Modrá

Zdroje:

mapka použita z *Archeoskanzen Modrá*. 3. vyd. Modrá : Obec Modrá, 2012. 1 leták.
Složený list. Kresba Veronika Daňková.

© Archeoskanzen Modrá

Poznej život Velké Moravy
metodické listy pro děti od 7 do 11 let

autor: Antonín Preget

výtvarné řešení a grafická úprava: Zuzana Skopalová

vydáno 2013/2014

Vydáno Obcí Modrá za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci programu
„Podpora regionálních kulturních tradic – Rok Cyrila a Metoděje“.

Název projektu „Počátky písemnictví na Moravě – 1150 let od příchodu Cyrila a Metoděje“

MINISTERSTVO
KULTURY

